

20. STUDENI - DAN DJETETA

Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je 20. studenog 1959. godine "Deklaraciju o pravima djeteta", od kojeg se dana taj datum obilježava kao međunarodni Dan djeteta, radi boljeg razumijevanja, prihvatanja i dobrobiti sve djece. Djeca su najosjetljivija skupina koja treba zaštitu i skrb, a čovječanstvo treba djeci pružiti ono najbolje što ima.

Dvadeset godina kasnije, 1979. godine - u proglašenoj međunarodnoj "godini djeteta"- podnesen je prijedlog da se ova Deklaracija, koja je kao preporuka imala manji pravni značaj, proširi tako da bude međunarodno-pravno obavezujuća.

Deset godina kasnije - nakon napornih pregovora - donesena je od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija "Konvencija o pravima djeteta" s ukupno 54 člana. Ovu Konvenciju do sada je potpisalo preko 180 zemalja, što Konvenciju o pravima djeteta čini najprihvaćenijim dokumentom o ljudskim pravima u cijelom svijetu.

Republika Hrvatska prihvatila je Konvenciju o pravima djeteta 1992. godine, a time i obavezu da svako dijete ima osigurana sva prava iz Konvencije.

Donosimo kratki pregled osnovnih prava djece i mladih, definiranih Konvencijom, sažet u 10 točaka. Svi koji su mlađi od 18 godina imaju sva prava iz ove Konvencije.

Prava su ono što smiješ raditi i ono što ljudi koji su odgovorni za tebe moraju napraviti da budeš sretan/na, zdrav/a i siguran/na. Ali i ti imaš odgovornost prema drugoj djeci i odraslima, kako bi i oni imali svoja prava.

"... u njihovim malim svjetovima, u kojima djeca imaju svoju egzistenciju, ne postoji ništa što se tako točno spozna i što se tako točno osjeća kao nepravda."

(Charles Dickens, britanski pisac)

KONVENCIJA

1. Sva djeca i mladi imaju ista prava. Nijedno dijete ne smije biti oštećeno zbog svog spola, boje kože, svog jezika ili svoje religije.
2. Djeca i mladi imaju pravo na najveću moguću mjeru zdravlja kao i zdravstvene preventivne i medicinske skrbi.

3. Djeca i mladi imaju pravo na besplatno osnovno obrazovanje. Mora im se obezbijediti i posjeta školama koje bi ih mogle dalje obrazovati.

4. Djeca i mladi imaju pravo na odmor, slobodno vrijeme, igru i učešće u kulturnim i umjetničkim manifestacijama.

5. Djeca i mladi imaju se pravo informirati, slobodno izražavati svoje mišljenje i biti saslušani.

6. Djeca i mladi imaju pravo na dobar odgoj. Njihovi roditelji ili odgajatelji ne smiju primjenjivati silu i zlostavljanje, a zlostavljanje je zabranjeno.

7. Djeca i mladi imaju pravo u ratu i bježtvu primiti posebnu pomoć i zaštitu.

8. Djeca i mladi imaju pravo na zaštitu od rada kojim bi bili iskorišteni te od seksualnog zlostavljanja.

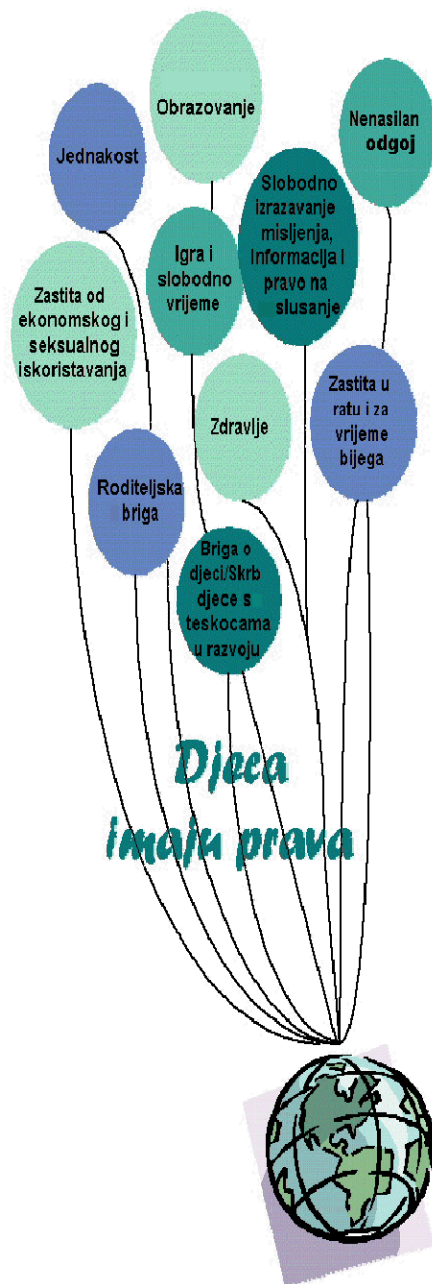
9. Djeca i mladi imaju pravo živjeti sa svojim roditeljima i imati kontakt s oba roditelja ukoliko oni žive razdvojeno.

10. Djeca i mladi s invaliditetom imaju pravo na posebnu podršku i skrb, kao i na aktivno učešće u društvenom životu.

Očima djeteta

*Poželi si oči i srce
djeteta
koje veselo vrišteći
trči zabranjenim
travnjakom,
klikće zbog jedne
sićušne ribice
što klizi kroz vodu;
raspituje se o
zvijezdama,
i tko ih je zapalio,
i koje te nikad
ne voli zbog tvoga
debelog novčanika,
nego zato što se znaš
igrati i smijati,
jer znaš pripovijedati
fantastične priče
i pjevati vesele pjesme.*

(Phil Bosmans)



OBITELJSKI CENTAR
KARLOVAČKE ŽUPANIJE

20.11.

MEĐUNARODNI

DAN

DJETETA

Karlovac, Ivana Meštrovića 10
tel. 047/ 411-429, fax 047/ 411-459
obiteljski-centar@oc-karlovac.hr
www.oc-karlovac.hr